

DE ZEGEPRAAL VAN HET BOVENREDELIJKE

22 februari 1957

Goedenavond vrienden,

Ik moet u erop wijzen, dat de sprekers van onze Orde noch alwetend, noch onfeilbaar zijn. U wordt verzocht zelfstandig over het gebrachte na te denken. Mijn onderwerp voor deze avond is: De zegepraal van het onredelijke.

Wanneer ik mijn argumenten aan u heb voorgelegd, zult u met mij eens zijn, dat er op het ogenblik werkelijk al reden is om te spreken over een zegepraal van het onredelijke. Het is nu reeds ongeveer jaren geleden, dat wij - inspiratief werkende met verschillende personen - kwamen tot een ontwerp van een eigenaardige machine. De machine zelf had geen enkele feitelijke functie. Dat moet ik er wel bij zeggen. Er werd gebruikt gemaakt van een schaal, die verdeeld was in 100 graden. Ofschoon de mogelijkheid van de knop 180° bedroeg, werd slechts werkelijk een omtrek van 90° gebruikt. Het kastje, eerst verschillende (kastjes?), (dat) later ook verschillende radiobuizen bevattende, stelde nu in staat om een ieder bepaalde eigenschappen te doen aangeven door een cijfer op de schaal, eigenschappen die in verband stonden met een voorwerp, dat in het kastje was gebracht. In de eerste perioden van proefnemingen werd het voorwerp verbonden met het geheel van de installatie met koperen klemmen.

Er bleek nu, dat een sensitief iemand - vooral vaak een jonger iemand - door met een hand het kastje vast te houden en met de andere hand de knop te manipuleren, op een bepaalde instelling een eigenaardig gevoel kreeg. Dat gevoel was qua waarde bij een ieder weer anders. In ieder geval werd er dus een reactie in de persoonlijkheid verkregen. Dit gevoel maakte het mogelijk dat de proefpersoon - mits gevoelig - bij herhaling bepaalde eigenschappen benoemde van het voorwerp, ook geblinddoekt, bij een zekere afstelling van de schaal. De eigenschap, die werd aangeduid, dus de relatie tussen werkelijkheid en aanduiding, was niet vast te stellen; wel dat verschillende personen steeds weer dezelfde verhoudingsgetallen op de schaal wisten af te stellen.

Nu zal men zich afvragen: wat heeft dit dan voor nut? Luistert u maar verder. In het begin was de indeling van het apparaat nog redelijk. Vandaar, dat wij in het begin ook wetenschapsmensen er toe wisten te brengen het apparaat te ontwerpen en te bouwen. Nu het aardige van de zaak: eerst deden wij de mensen de aansluitingen verwisselen, zonder dat dit op aanduidingen enige invloed had. Nu zijn wij er in geslaagd iemand te vinden, die volkomen gelijke resultaten weet te krijgen met zijn proefpersonen, ofschoon heel het schema slechts getekend is. Alleen de knop met schaalindeling is nog echt en natuurlijk ook nog draaibaar. Er zit bv. geen radiobuis meer in. Die is gewoon schematisch getekend. De leidingen zijn getekend. De isolaties zijn aangegeven met dezelfde inkt, met hetzelfde potlood, waarmee ook de geleiders zijn getekend. Spoelen en condensatoren zijn getekend, enz. Verbindingen met het te beoordelen voorwerp bestaan uit eenvoudige draadjes garen. Het eigenaardige is nu vooral, dat ondanks deze geheel onredelijke opzet bij positief ingestelde proefpersonen toch steeds weer een ongeveer gelijke aanwijzing werd verkregen omtrent het onbekende voorwerp, dat zich in het kastje bevindt.

Verder kwam nog een vreemd feit naar voren. Eigenlijk paste dit beter in het onderwerp van de vorige week, maar daar ik mijzelf met deze experimenten heb bezig gehouden, meen ik het hier toch te mogen vermelden. Van de 100 wetenschapsmensen - dus met wetenschappelijke opleiding -, die bereid waren mee te werken aan deze proeven, was er niet één, die een positieve indicatie gaf. Dat laatste zegt wel iets. Een kind, onbevooroordeeld en onwetend, geeft praktisch altijd een positieve indicatie. Mensen, die te zeer op mystiek zijn afgesteld, geven te veel positieve indicaties en zijn voor het experiment minder bruikbaar. Zij worden bij het geven van de indicaties te veel afgeleid door hun eigen voorstellingsvermogen. De nuchtere kinderen en mensen, bv. een bootwerker die doodmoe van zijn werk thuis kwam, gaven steeds weer een positieve aanwijzing. De aanwijzing heeft men op aarde op het ogenblik nog niet weten te releren (verbinden; Red.) met het voorwerp. In feite wordt hier steeds een kracht uit de gedachten van de proefpersoon gewekt. Het apparaat dient dus alleen om een voorstelling, een

concentratie en een controleerbare uitdrukking van het aangevoelde te verkrijgen. Deze aardige proef brengt nu - voor ons - de vaststelling met zich mee, dat de mens dus in staat is enkele niet stoffelijk kenbare eigenschappen van de materie vast te stellen. Deze waarden blijken dan verbonden met ruimtelijke factoren, optredende in het voorwerp. Bij een mengsel van metalen - bv. koper, tin en ijzer - wordt dan ook door de meer gevoelige personen een indicatie verkregen van niet één of drie, maar van vier nummers. De eerste drie genoemde nummers zijn dan een indicatie van ruimtelijke verhoudingen in de moleculaire structuur. De vierde indicatie geeft de waarde van het geheel en wel in zijn meerdimensionale ruimtelijke eigenschappen en afmetingen.

Hier dan een beschrijving van een test-case, die zo hier en daar juist op het ogenblik weer enig opzien baart. Niet iedereen is natuurlijk bereid dergelijke experimenten au sérieux te nemen. Vooral een groot gedeelte van de wetenschap vindt de resultaten te oncontroleerbaar. Nu is op dit laatste argument wel weer een antwoord te geven, maar ook dit antwoord is, naar ik vrees, voor de wetenschap niet aanvaardbaar. Wanneer een geest een professor ontmoet, dan zal de professor zeggen; "Ik wil je ontleden, want ik wil weten, wat je bent en hoe je in elkaar zit". Dan zegt die geest: "Goed. Ik ga liggen. Ga je gang". De professor snijdt en meet wat hij kan. Maar die geest is en blijft geest. De professor zegt dus uiteindelijk: "Je bent niet te ontleden, dus besta je niet" en maakt aanstalten een psychiater te consulteren. De geest antwoordt daarop: "U zegt te handelen en u kunt het niet. Dus handelt u niet. U bestaat niet als handelend en wetend wezen." Met deze anecdote geef ik het huidige wetenschappelijke standpunt wel redelijk weer. Maar dit wetenschappelijke standpunt zal plaats moeten maken voor nieuwe en andere wetenschappen. Wetenschappen, die niet meer op het stoffelijk bewijsbare in laboratoria berusten, maar in de plaats gebaseerd zijn op de kenbare interrelatie van waarden en omstandigheden.

Hier ligt juist dan de zegepraal van het bovenredelijke verborgen. Want het onredelijke blijkt dan wetenschappelijk in staat om via een onredelijke weg veel sneller en juist te komen tot een vaststelling bv., omtrent werkelijke inhoud en eigenschappen van een bepaald materiaal. Dezelfde kracht kan ook oorzaak en locatie van ziekte vaststellen. Het onredelijke kan buiten de materie grijpende, materieel nog niet gerealiseerde waarden werkelijk maken. Hier is een wetenschap op te bouwen. Een wetenschap, die op het ogenblik nog maar zo hier en daar enigszins beoefend wordt. Men heeft deze wetenschap in sommige kringen van fantasten de naam gegeven van: ontwikkeling van de spi-factoren in de mens. Eenvoudiger zou men dit kunnen noemen: het ontwikkelen van de waarden die men nu nog kent als telepathie. De naam op zichzelf is dus nog wat bombastisch. Maar nu al bewijst deze beperkte wetenschap, dat het aanvoelen van de mens veel verder gaat dan alles, wat hij met machines kan bereiken.

Stelt u zich bv. een helderziende voor. Deze werkt in de toekomst in een fabriek; bv. cylinderblok na cylinderblok komt aan hem voorbij. Tot nu toe waren er meerdere mensen en tot 20 apparaten - soms in één eenheid ondergebracht - nodig, om vast te stellen, of er geen enkel scheurtje, geen enkel verborgen foutje in zit. Dit kost meerdere minuten. De helderziende, of zo u wilt, psi-man, doet het anders. Hij neemt het geheel als een wezen in zich op, vergelijkt de indruk met de indruk ontvangen van het blok dat goed was - dit berust in zijn herinnering - en werpt automatisch - met een druk op de knop - zonder tijdverlies of kostbare instrumenten de foute blokken eruit.

Vreemd? Lang zo vreemd niet als veel van wat men op het ogenblik stoffelijk technisch tracht te doen. Men heeft n.l. in de laatste tijd meer machines gebouwd die denken voor de mens. Reeds op het ogenblik bouwt men fabrieken, waar voorgeponste banden eindeloos door machines heen ratelen en de machines leiden tot het maken van al het gewenste, precies zoals het op de band staat aangegeven. Is dit niet mogelijk, dan wordt het werkstuk afgekeurd en uitgestoten. Er zijn nu reeds fabrieken, waar de paar arbeiders niets anders hebben te doen dan machines te onderhouden en verder op wat knoppen te drukken en op wat meters te letten. Ik weet, dat de arbeiders zich daar vaak tegen verzetten. Toch is de consequentie van de huidige technische ontwikkeling, dat men steeds meer in deze richting wordt gedreven. Om rendabel te produceren moet men met minder arbeiders en minder materiaalverlies, bv. door uitval, kunnen werken.

Er kan echter een, ogenblik komen, dat deze machines te redelijk gaan denken. Per slot van rekening is een dergelijke machine een geheel redelijk wezen volgens de geldende definitie die de mensheid op het ogenblik geeft van het begrip, redelijkheid. Maar beperkt.

Wanneer je een machine in het begin zegt, dat één en één drie zijn, dan zegt hij ook nooit uit zichzelf, dat één en één twee moet zijn. Er wordt geen correctie van feiten gemaakt, tenzij in berekeningen waarin uit de waarden van de berekening zelf de onjuistheid van de stellingen

blijkt. Is dat gebeurd, dan houdt de machine voortaan aan de gecorrigeerde waarde aan. Maar dat komt zelden voor. Werkelijk denken aan correcties zullen alleen de grootste machines, - die nu niet gebouwd zijn - kunnen. De machine kan dus niet geheel voor de mens bruikbaar denken, daar zij geen rekening houdt met de irrationele waarden van het menselijk bestaan. Er is dus, om geheel bruikbaar te zijn, een correctieve factor nodig. Op het ogenblik kan men dit nog bereiken door een paar mensen neer te zetten die op de meters letten en nieuwe waarden toevoegen aan het eigen denken van de machine.

Op de duur zou men - sneller denkende dan de machines - met enkele mensen een gehele industrie moeten kunnen regeren. En dat gaat niet meer. Eén foute reactie, één onjuiste aanwijzing kan dan een gehele fabriek buiten bedrijf stellen of vernietigen. Men zal dus ook daar er toe moeten over gaan mensen aan te stellen, die juist door hun sensitiviteit in staat zijn bepaalde gevarefactoren van tevoren al aan te voelen, zodat zij zonder enige vertraging op het juiste ogenblik in kunnen grijpen en in zullen grijpen. Denk nu niet, dat ik spreek over een heel verre toekomst. Denk niet, dat ik droom. Men maakt op het ogenblik reeds - zij het aarzelend - gebruik van dergelijke sensitieve personen op proefvelden, waar men werkt zowel met raketten als met atoomwapens. Deze personen zijn dan degenen, die een waarschuwing moeten geven, wanneer de gehele apparatuur het zou laten afweten of niet juist zou werken. Het eigenaardige is, dat men op een bepaalde plaats in de laatste tijd, gedreven hiertoe door een nieuw hoofd van de afdeling beveiliging in de USA, dergelijke personen een andere taak heeft toe gewezen. Het gevolg was, dat in verhouding tot de voorgaande proeven, het aantal onvoorziene ongevallen is opgelopen met 35%. Dit betekent, dat althans het grootste deel van deze 35% had kunnen onderdrukt worden door de buitengewoon gevoelige, de onredelijke sensitieve mens.

Wanneer vroeger zo'n mens zei: "stop, gevaar", dan ging men alles na. Vond men niets en bleef de persoon desondanks bij zijn mening, dat er gevaar was, dan brak men alles af en zocht men alles na. "Want", zo meende men, "dan klopt er ergens iets niet". Ofschoon dan uit de reactie bleek, dat bij een hernieuwd monteren dan het gevaar meestal geweken was, kon men niet altijd de oorzaak voor de aanwijzing "gevaar" vinden. De nuchter redelijke mensen hebben toen gezegd: "Weg met al dit bijgelovige fantasterij. Hier wordt te veel dubbel werk gedaan. Dit kost te veel geld en tijd: wij willen bij andere staten (landen; Red.) voor blijven". Wat was het resultaat? Dat op het ogenblik kapitalen weggegooid en vernietigd zijn. Niet alleen is er sprake van vier "denkende" raketten, die kort achtereen buiten het bereik en de invloed van het besturende personeel kwamen. Er is ook nog sprake van drie ernstige explosies in de fabrieken, waar onderdelen worden gemaakt en beproefd. Een dodelijk ongeluk ter plaatse zelf, dat voorkomen had kunnen worden. Verder werd hierbij apparatuur vernietigd, wat een vertraging in de werkzaamheden van tenminste 30 dagen betekende. Ik noem deze feiten hier maar even, als een ondersteuning van mijn stelling.

Het bovenredelijke - of zo u wilt het onredelijke - is echt in staat om ontwikkelingen te voorvoelen. Is in staat om ook steeds zuiverder te voorvoelen, naarmate men meer gebruik maakt van het vermogen tot voorvoelen. Wat is dan logischer, dan dat na deze gebeurtenissen en wat de toekomst op dit gebied nog aan merkwaardigs brengt, men zal gaan zeggen: "Geef mij een persoon, die gevoelig is hiervoor. Het hindert niet wie en wat hij is, of hij jong is of oud, knap of dom. Of het een idioot is, of een genie. Wanneer hij die ene capaciteit, die gevoeligheid maar heeft. Wanneer hij maar aan kan voelen, wat er om de hoek van de tijd ligt. Om de hoek van de ruimte". Reeds nu waardeert men de resultaten van een dergelijke gevoeligheid zeer. Maar over de gevoeligheid als oorzaak heeft men nog niet zozeer nagedacht. Men zegt bv.: "Einstein was een fantastisch knap mathematicus. Dank zij deze gave kon hij komen tot berekeningen omtrent hetgeen buiten het gebied ligt van het voor ons aanschouwelijke". Ho! Wacht hier eens even. Hoe kwam hij er eigenlijk toe juist zo en langs deze wegen te rekenen? Hoe kwam hij er toe juist te zoeken naar déze waarden en waarderingen? Omdat hij wist, dat zij om de hoek lagen. En dit was geen redelijk weten.

Met uitvindingen gebeurt dit ook zo vaak. Duizenden keren wordt een uitvinding gedaan op een manier, die buitengewoon fantastisch is. Anderen zullen naar dezelfde mogelijkheid hun leven lang zoeken, maar zij kunnen het niet vinden. Dan komt een een of andere ondeskundige man, die andere ontwikkelingen reeds voorvoelt, die dan de uitvinding doet. Omdat hij weet: dit ligt reeds te wachten ergens om de hoek van de tijd. Zo iemand scheidt vaak een band met toekomstige ontwikkelingen in zichzelf en realiseert zich aan de hand daarvan: "wanneer dat mogelijk moet worden, dan zal ook dit op deze wijze moeten kunnen gaan". Er zijn nog meer

redenen, waarom ik over een overwinning spreek. Men stelt weinig officieel vertrouwen in de horoscopie en de helderziendheid in tijd en ruimte. Dit mag dan al zo zijn, maar dan is het eigenaardige, dat op het ogenblik verscheidene van de grootste beursoperaties worden geleid door astrologen met hun horoscopen. Zij worden daarvoor heel goed betaald, maar weten zelf vaak niet, welke waarde hun voorspelling aan invloeden heeft. Dan is het bovendien ook wel zeer eigenaardig, dat prognostische teams niet alleen voor staten (landen; Red.), maar ook voor grote concerns voortdurend werkzaam zijn. Vreemd is het dan zeker, dat deze nuchtere heersers van de aarde naast de analytisch denkende mensen met hun uit statistieken berekende prognosen andere, niet redelijke bereikte prognosen als gelijkwaardig, ja, soms zelfs als belangrijker beginnen te beschouwen. Het onredelijke wint in het geheim reeds meer en meer veld. Er is een tijd geweest, dat men dergelijke dingen afdeed met het woord "hekserij", ook al geloofde men er wel degelijk in. Er is een tijd geweest, dat men dit alles verwierp met de uitroep "onzin, dwaasheid; geesten en demonen bestaan niet". Maar op het ogenblik leert de mens deze waarden weer opnieuw waarderen. Bevrijd van het bijgeloof komt hij tot nieuwe vormen van weten, die de naam wetenschap reeds verdienen.

Wat heeft bv. de mens in de laatste jaren geleerd over de structuur van zijn eigen wezen? Nu zegt hij: "demonen bestaan". Maar het zijn alleen demonen, die u uzelf scheidt. U moet de dingen, die u demonen noemt, in u dragen. Want anders zou u nooit menen ze buiten u te herkennen. Wat zegt de dieptepsychologie? Er bestaan: "Scheingestalten und Demonen, aber sie werden geboren in die unverstandene Denkwelt des Menschen selbe ". Dat is pas een halve waarheid, nog niet het geheel. Want je moet eigenlijk zeggen: uit onbegrip en innerlijke conflicten scheidt de mens in zich een demon, die harmonisch is met een buiten hem bestaande demon. In het hierdoor ontstane contact komt dan de uiting van deze werking als een drift, of als een reeks van voor de mens niet werkelijke problemen, waaraan men haast niet meer kan ontkomen. Ook in deze wetenschap komt men al dichter naar het onredelijke, het bovenredelijke toe. Hoeveel onzinnelijke waarden erkent men wetenschappelijk en reëel niet in uw wereld. Degenen, die zich in uw wereld bezig houden met reclame, politiek en menige vorm van onderzoek, rekenen niet alleen maar met de mensen, zoals zij logischerwijze zouden moeten bestaan met hun redelijk denken en redelijk kenbaar leven, zij rekenen zelfs niet alleen met komende tendenzen, zoals deze redelijk berekend kunnen worden. Zij houden ook rekening met wat men bij gebrek aan beter heeft genoemd: de onderbewuste reacties en bovenbewuste beïnvloedingen van de massa. Men maakt gebruik van voorkeuren, die niet redelijk bepaalbaar zijn, maar die nu eenmaal schijnen te bestaan en daarom gebruikt worden. Waarom? Het is eigenlijk zo heel eenvoudig.

Een psycholoog heeft eens gezegd: een kind houdt niet alleen van rood, omdat het een felle kleur is, maar ook omdat het een kleur is van het leven, de kleur van het levensvocht, het bloed. Het bloed is nu eenmaal de levensdrager. Het kind weet dit niet, maar onbewust dit aanvoelende, kiest het rood als een symbool hiervoor. Dit is een voorbeeld, van wat zich in feite afspeelt in de wereld. De mens voelt veel meer aan dan dat hij redelijk weet of weten kan. Zo is zijn wereld gevuld met symbolen, die aanleiding zijn tot onredelijke sympathieën en antipathieën. In een zoeken naar een verklaring hiervoor kwam de wereld tot z.g. wetenschappelijke symbolen vol met freudiaanse sexualiteit. Daarna aanvaardde men de verklaringen in symbolen van veel van zijn volgelingen en navolgers. De wetenschappelijke betekenis van het symbool werd gewijzigd en weer gewijzigd en veranderd. Maar uit dit zoeken naar een redelijke verklaring voor niet-redelijke feiten is het niet-redelijke steeds sterker naar voren gekomen. Men erkent thans, dat in een mens 4 of 5 persoonlijkheden geheel gescheiden kunnen leven, onafhankelijk van elkaar, beurtelings door hun invloed bepalend wat de handeling, de reactie van de mens zal zijn. Niet lang geleden was een dergelijke benadering nog ondenkbaar. Toen was persoonlijkheidsplitsing maar een omschrijving van in de mens aanwezige vluchtsymbolen. Thans wordt het meer en meer een aanvaarde realiteit. De verschillende persoonlijkheden zijn uitingen van ongekende werkingen in het "Ik", van krachten, die geheel niet met elkaar gerelateerd hoeven te zijn dan door de afwisseling van hun uitingen.

Laten wij nu dan terugkomen op mijn onredelijke machine. De reacties, ja, de gedachtekrachten van de mens zijn hier meer afgesteld op alles, wat betekenis van de ruimte en wezen van de materie betreft, meer dan men zich doorgaans bewust is. De bovenredelijke vermogens kunnen veel verder doordringen naar de kern van de zaken dan de rede ooit kan doen. Reeds heden maakt men, zoals ik heb getracht aan te tonen, meer en meer gebruik van deze geheimzinnige en

niet gekende krachten die, opgaande in waarden die buiten deze wereld liggen, de waarden van deze wereld toch duidelijker en sterker omschrijven dan voor de rede alleen mogelijk zou zijn. Men maakt gebruik van deze eigenschap van de mens, waardoor hij ontwikkelingen vooruit ziet, die de rede, volgens het gekende, moet afwijzen. Ook hier worden vaak fouten gemaakt. Er worden altijd en overal wel fouten gemaakt. Maar dat neemt niet weg, dat het percentage van juistheid reeds nu, bij practisch ongeoeffenden, bij deze pioniers in deze nieuwe tijd van geestelijk bewustzijn, veel hoger ligt dan alleen door toevalligheden verklaard zou kunnen worden. Dat een machine kan werken, terwijl zij eigenlijk alleen maar bestaat uit symbolen, geeft ons een geheel nieuw inzicht in de wereld van het bovenredelijke. Juist daarom heb ik dit experiment naar voren gebracht. Het symbool is voor de mens meer waard dan zijn z.g. werkelijkheid. Ook al zal hij zich dat over het algemeen nog niet of slechts duister realiseren; het symbool is dan ook een werkelijkheid, vrienden, zover het geestelijke wezen van de mens er mee gemoeid is.

De mens absorbeert alle dingen. De mens is een vergaarbak van indrukken. Maar elke indruk, die tot hem komt, wordt een realiteit in hem. Deze realiteit zal hij erkennen wanneer er een symbool is. Voor dit in zich als werkelijk erkennen, is geen verdere uiterlijke realisatie nodig. Vandaag vliegt men ten koste van veel brandstof en machines, die veel miljoenen kosten. Maar wanneer het symbool "vliegtuig" morgen in de mens als een teken van eigen bekwaamheid tot verplaatsen werkelijk wordt, zal die mens dan nog steeds een stoffelijk vliegtuig nodig hebben? De gedachte "Ik moet iets grijpen om het te kunnen verplaatsen" is er aansprakelijk voor, dat u op het ogenblik de dingen nog zelf hanteert, i.p.v. ze geestelijk op te nemen en tot u te laten komen, zonder eigen stoffelijke aktie. Onzin? Natuurlijk. Het is onredelijk, vrienden, Ik weet het. Maar deze dingen, die vroeger "magie" heetten, worden teminste nu meer en meer een onderwerp van studie.

Daardoor komen zij meer en meer binnen het bereik van de werkelijkheid. Werkelijkheid, omdat men misschien nu eindelijk ook - dit juist is de overwinning van hetgeen thans nog bovenredelijk of onredelijk heet - zal gaan inzien, dat krachten en wetten, staande buiten de materie, uiteindelijk alleen regeren over de mens. Dat eigenschappen, waarom men tot op heden gelachen heeft, worden tot de stimulans, die het de mensheid mogelijk zal maken als mensheid voort te gaan. De wetenschap, de mechanische ontwikkeling van de mens heeft een vernietiging van de aarde mogelijk gemaakt. Maar de geest van een mens, die deze vernietiging weigert te aanvaarden, kan ze onmogelijk maken. Het is mogelijk een kleine gemeenschap te vernietigen, zeker, wanneer zij gelooft, dat zij kan worden vernietigd. Wanneer zij dit niet meer, werkelijk niet meer gelooft, dan is zij opeens onaantastbaar. Dit realiseert men zich nog niet. Men hoort echter ook heden wel eens van die eigenaardige feiten. Dat is natuurlijk redelijk verklaarbaar door luchtstromingen en plaatselijke omstandigheden. Anders zou het immers niét bestaan. Teminste, dat hebben wij vaak gehoord. Maar verklaar dan dit maar eens: Een huis brandde af. Alleen een klein kind, dat geen angst en geen doodsgevaar kende, maar gewoon speelde, werd uit de vlammen gered. Het mankeerde niets. Een gehele dessa brandde af. Een oude bleef zitten. Zijn hut brandde niet af. Voor hem is alle bezit gebleven, zoals het altijd was. Hij geloofde niet, dat Allah hem leven en bezit zou ontnemen. Er breekt een besmettelijke ziekte uit in Calcutta. Duizenden slachtoffers van de cholera stierven. Enkele van de mensen, die de zieken hielpen, geloven niet in eigen vatbaarheid voor de ziekte. Zij nemen geen enkele voorzorg. Toch zullen zij overleven, terwijl andere helpers, die alle voorzorgen namen, ziek worden en er soms zelfs aan ten onder gingen.

Dat is niet alleen maar onzin, wat ik hier vertel, vrienden. Deze feiten zijn vastgelegd. U kunt ze terugvinden in de oude jaargangen van kranten en tijdschriften. Dergelijke gebeurtenissen worden vaak genoemd, zowel in schotschriften als verslagen, zowel in het heden als in het verleden. Wanneer een mens niet meer gelooft in het vuur als een symbool van vernietiging, maar als een symbool van leven, dan wordt hij in het vuur zelf verjongd. Wanneer de mens niet meer gelooft in water als een bedreiging zal het hem niet meer bedreigen en vernietigen. Maar dan moet de mens (het) ook werkelijk niet meer geloven; hij moet zelfs het symbool van deze vrees in hem verloren hebben. Wat is nu op het ogenblik met deze wereld het geval? Zij is grotendeels gevuld met technische symbolen, die staan voor angst, voor mogelijke nederlaag en mogelijke vernietiging. Elke machine, die bestaat, is een wezen, dat gevaren en fouten kan bezitten in de ogen van de mens. Juist door deze waarde, die de mens hierin legt, zal de machine inderdaad het op een ogenblik gaan begeven of zal zij onheil kunnen stichten. Op het ogenblik, dat dit symbool in de mens echter ten onder gaat, ontstaat er een andere wereld. Een geheel andere wereld.

Zeker, wanneer déze, geestelijke, deze bovenredelijke waarden uw werkelijkheid worden, komt er een ogenblik, dat de geestelijke krachten zelfs nog vernietigender kunnen zijn dan stoffelijke. Dan sterft men aan gedachten en niet meer aan een kogel. Dan gaat men ten onder aan suggestie, niet meer aan een stoffelijk bepaald faillissement. Dit ben ik zeer zeker met u eens. Ook deze wereld met een geestelijke symboliek, met een zich onttrekken aan de invloeden van de materie, zal nog steeds het menselijk element kennen. Maar ook dit element zal dan van hetgeen men op het ogenblik als rede verheerlijkt, zeer sterk afwijken, want de geest, juist omdat zij superieur is aan de stof, zal de materie beter kunnen kennen, regeren en beheersen dan thans stoffelijk maar voorstelbaar is.

Het feit, dat de ontwikkeling van de techniek alleen reeds heeft gedwongen, om van sensitief begaafde mensen gebruik te maken, toont ons het begin van de omwenteling van deze tijden. Ik kan niet zeggen: er is reeds sprake van een algehele overwinning van het bovenredelijke. Maar ik zeg u, het onredelijke van vandaag, het bovenredelijke, dat men morgen zal leren waarderen, zal de technocratie van deze wereld overwinnen door de kracht van de menselijke geest, die sterker is dan alle stoffelijke gebeuren, sneller en machtiger dan elk stoffelijk apparaat. Ik meende, dat dit beeld als aanvulling van hetgeen de vorige maal werd gezegd, interessant en belangwekkend zou zijn. Naar ik hoop is het voor u ook hoopgevend.

Het gaat er uiteindelijk niet om wat op het ogenblik waarderingen van de wereld zijn. Als u gelooft in ondergang, dan maakt u de ondergang mogelijk, Wanneer u gelooft in geweld, in oorlog en vernietiging, dan maakt u ze daardoor juist mogelijk. Maar wanneer op het ogenblik misschien reeds aan de waarde van deze dingen twijfelt, of durft te geloven, dat er iets bestaat, wat eens deze dingen onmogelijk zal maken, dan heeft u reeds de eerste voorwaarde geschapen voor een nieuwe wereld met geestelijke krachten en geestelijke waarderingen, die in het begin van de materie gebruik makende via een totaal geestelijk beleven over duizenden jaren misschien weer de materie materialistisch zal gaan beroeren.

Het is begonnen met een paar kleine machines in de USA. Het is begonnen in Italië, waar iemand in een kamer een paar antennes construeerde en probeerde de stromen van een mens en een geest in een medium op te vangen en te ontleden. Het is begonnen met eigenaardige factoren, die vast werden gelegd tijdens het aflezen van de curven van een electro-encephalograaf, waarbij eigenaardige stromingen werden vast gelegd, die nergens een kenbare reden of oorsprong vonden. Het is begonnen in de laboratoria en kantoren van de rekenaars van deze eeuw, de wiskundigen. Deze wiskundigen, om de hoek van het kenbare gegrepen hebbende, zullen moeten komen tot een vinden van de kern van de materie. Want hoe meer zij het ongekennde in de materie leren beschouwen, hoe groter het probleem zal worden van ongekennde waarden, die daar achter oprijzen.

Dit onbekende, mijn vrienden, is dan het rijk van de geest. Wanneer men eenmaal tot de grenzen van de materie is gegaan in die wetenschap, dan zal men verder gaan in de werelden van de geest. Dan zal men leren rekenen met de waarden uit de wereld van de geest, met symbolen en gedachten, maar vooral met een eigen beleven als prioriteitswaarde. Ik geloof eerlijk en oprecht, dat de waardering van geestelijke krachten als zeer belangrijk voor uw wereld reeds dichterbij is dan menigeen denkt. Veel van hetgeen dat vandaag nog medium heet, zal morgen een andere taak, een andere functie hebben. De waarden, half of niet beheerst, waarop ons werk thans nog berust, zal morgen een van de krachten worden, waarop ook veel van het werk uit uw eigen wereld zal zijn gebaseerd. Daar gaat het heen.

Mopper nu niet in stilte iets van "Aquarius", want vóór deze periode en geestelijke ontwikkeling is er een andere geweest en daarvóór. In de bewustwording, komende vanuit de oneindigheid, zien wij steeds weer het bewustzijn van materie en geest als waarden, die elkaar voortdurend afwisselen. Dit alles ter verdere bewustwording van de eigenlijke kern van het leven, die ligt achter geest en achter stof. Thans gaat u de periode van de geestelijke opgang tegemoet en u streeft reeds naar de geest. Zo zult u de bevestiging van uw eigen streven in deze wereld vinden. In enkele jaren is dit reeds duidelijk kenbaar, over 100 jaar is dit alles op deze wereld reeds uitgedrukt in wat men dan zal erkennen als wetenschap, in kennen en in geloof.

Dit, vrienden, is dan mijn bijdrage op deze avond. Hebt u nog commentaar?

Vraag: Hoe heeft men de paranormale personen voor industrie e.d. gevonden en hoe weet men, wanneer men voldoende waarde aan hun uitspraken mag hechten?

Antwoord: De juiste waarderingsen zijn nog niet bepaald in hun relaties. Denk aan de machine, waarover ik sprak, wanneer 100 personen, die enigszins begaafd zijn, komen tot een gelijke aanwijzing betreffende iets onbekends, dan moet deze aanwijzing ook betekenis hebben. Ook wanneer men de relatie tussen voorwerp en schaal-aanwijzing niet bekend is, moet men toch aannemen, dat deze bestaat, gezien het gelijke (resultaat) bij elke proef juist t.a.v. deze aanwijzing. Op dezelfde wijze gaat men te werk bij het gebruik van prognostisch aangelegde mensen. Wanneer dezen met hun aanwijzingen gedurende een proefperiode een redelijke juistheid weten te behalen, waarbij vaak de van anderen verkregen prognosen worden bevestigd, maar in enkele gevallen ook flagrant worden tegengesproken, dan wordt door de veelheid van de juiste aanwijzingen - ook wanneer dit slechts een percentage van het geheel van de gegeven voorspellingen inhoudt - bewezen, dat hier een kracht werkzaam is, die aan de voorspelling een betekenis geeft, die ver staat boven de normale fantasie.

Op deze wijze heeft men proeven genomen met veel personen en zo degenen die men zoekt uiteindelijk ook gevonden. Een grote firma in de U. S.A., die zich voornamelijk beweegt op het gebied der electronica, heeft op deze wijze haar sensitieve personen bij elkaar gekregen onder het voorwendsel van parapsychologische proeven. Uit de groep van de beroepshelderzienden kwam een persoon voort, die aan de eisen beantwoordde. Vervolgens zocht men in groepen, waar sensitiviteit belangrijk is. Hierbij bezocht men spiritistische seances en de bijeenkomsten van vele cult-groeperingen, die in hun betekenis lopen van yoga tot de meest waanzinnige stellingen toe. Na jaren van onderzoek heeft men uit deze groepen uiteindelijk nog 6 personen kunnen vinden, die t.a.v. de eerste niet helemaal verschillend ingesteld waren en ook een redelijk percentage van juistheid bereikten. Door vergelijking van de uitspraken van deze zeven komt men tot een gemiddelde. Dit gemiddelde wordt vergeleken bij redelijke prognosen van technici. Het geheel is voor deze firma met wereldfaam dan schijnbaar goed genoeg, om onderzoek en zakenpolitiek hierop te baseren. Zeer grote bedragen worden dan ook vaak in onderzoekingen gestoken, die worden aanbevolen door deze groep.

Vraag: Heeft men Hyne, de parapsycholoog, hierbij ingeschakeld?

Antwoord: Wel bij het onderzoek naar het apparaat, waarover ik sprak. In de andere gevallen heeft men een bemoeiing zijnerzijds tot nu toe afgewezen. Alhoewel dit vanuit het standpunt van de wetenschap te betreuren is, is het begrijpelijk. Bij het merendeel van de sensitieve personen bestaat een afkeer tegen onderzoek. Zij vrezen de controle, kunnen deze daardoor niet verdragen, zodat hun paranormale waarden geheel of ten dele teloor zouden gaan, zodra de parapsychologie zich met hen bemoeit. Slechts enkelen onder hen kunnen over dit vooroordeel heenstappen en komen dan tot een ongeveer normaal reageren. Daar hier het instrument in zijn functie zeer belangrijk is, niet de wijze waarop deze functie tot stand komt, zal men dergelijke storende factoren dan ook zoveel mogelijk weren.

Vraag: Maar steeds weer wordt toch de waarschijnlijkheid gecontroleerd van de uitspraak, die zo iemand geeft?

Antwoord: Zeker. Maar dit testen gaat buiten hem om. Het systeem van de firma is als volgt: de personen krijgen een weekgeld en wonen in hun eigen woonplaats. Zij zijn dus over het land verspreid en nemen over het algemeen nog steeds deel aan dezelfde cultus, waaraan zij vroeger ook deel namen. Alleen de beroepshelderziende is niet meer beroeps. Deze heeft nu daarvoor geen voldoende tijd meer. De prognoses worden gegeven in gesloten enveloppen. Het probleem of te onderzoeken voorwerp wordt dus in gesloten envelop voorgelegd. De suggesties en verklaringen die hieruit volgen worden opgenomen in een opnameapparaat. Tenzij de proefpersoon zelf dit wenst, wat vaak voorkomt, hoeft dus bij de test niemand aanwezig te zijn. Zoveel mogelijk heeft men elke storing en afleiding dus vermeden.

Over het algemeen komt bij een vergelijken van alle banden uit een totaal van 6 of 7, tot meestal 5 die in een bepaalde richting wijzen. Dan blijkt vaak, dat ook de ander verklaringen, mits juist geïnterpreteerd, een bevestiging kunnen betekenen. Bij sommigen houdt men echter rekening met een vaak voorkomen van negatieve beelden. Het tegendeel is dan waar. De tegenstelling wordt dan, na vergelijk met de voorzeggingen en commentaren van de anderen, mede gebruikt en verwerkt. De proefpersonen krijgen zelf weinig of niets te horen omtrent het al- of niet juist zijn van hun werk. Zij krijgen alleen, wanneer bepaalde van hun voorzeggingen belangrijk bleken te zijn, daarvoor een extra beloning. Dit systeem werkt schijnbaar nogal bevredigend. Het is begrijpelijk, dat men alle storende factoren, als bv. de wetenschap, hier zoveel mogelijk buiten zal trachten te houden. Waar men een maximum prestatie wenst, niet de verklaring van de pres-

tatie, heeft men - zo onaannemelijk als dit ook voor de wetenschap mag zijn - dus alles gedaan om in de eerste plaats te zorgen voor een zo goed mogelijk lukken van deze voortdurende proef.

Vraag: De kracht van een symbool rust toch in de mens zelf, niet in het symbool op zich?
 Antwoord: Dit is wel waar. Maar zoals ik u onder meer heb gezegd, wordt op het ogenblik gewerkt met een apparaatje, dat in feite een schema is i.p.v. een reeks werkelijke onderdelen. Wanneer men een verbinding haast onmerkbaar zou onderbreken, zonder dat de proefpersoon dit weet of merkt, functioneert het apparaat toch niet. Met andere woorden, het symbool wordt van buitenaf door de mens geabsorbeerd, met al zijn waarden, ook wanneer die niet gekend zijn. Binnen de persoon kan dan, indien het symbool aan alle eisen beantwoordt, alles worden bereikt dat aan de hand van het symbool wenselijk is. Het is dus een mentale waarde, die gesuggereerd wordt door het symbool, maar waarbij het symbool op de juistheid en volledigheid van de geïmpliceerde waarden getest wordt, zodat een onvolledigheid van het symbool een onvolledige mentale reactie met als gevolg wanprestaties veroorzaakt. Bij een suggestie zien wij hetzelfde. Het is de onvolledigheid van de kleine details, die het geheel aannemelijk maakt. Bij het symbool is dit even waar. Ook wanneer de inhoud ervan slechts wordt aangevoeld en niet begrepen, is nog een juist zijn van de details noodzakelijk om tot een juiste reactie daarop te komen binnen de mens.

Vraag: Moderne rekenmachines werpen fouten uit. Ik meen, dat u in uw betoog heeft gezegd, dat dit niet het geval is.

Antwoord: Dit is inderdaad waar. Wanneer teminste het antwoord onredelijk is volgens de in de in herinneringsbanken van de machine berustende gegevens. Indien echter zoals gezegd, de gegevens in de herinneringsbanken op zich onjuist zijn, dan wordt ofwel een onjuist antwoord gegeven, of de machine maakt Osluiting en gaat kapot.

Indien u zich hiervoor interesseert, moet u eens vragen naar het verslag van de experimenten van de machine UNA 1. De machine vertoonde een soort neurose op het gebied van bepaalde symbolische berekeningen. De oorzaak was, dat bepaalde bij de berekeningen voorkomende waarden niet juist in de herinneringsbanken waren vastgelegd. De vergissing was zeer klein, maar voldoende om enkele malen de machine kapot te laten slaan, terwijl zij later onjuiste antwoorden begon te geven. Daarna heeft men de herinneringsbanken vervangen. De kwaal was toen genezen. De UNA was de voorvader van het UNIVAC-systeem, dat tegenwoordig zoveel wordt gebruikt.

Indien er geen vragen meer zijn, geef ik thans het woord aan de volgende spreker, voor een door u zelf te kiezen onderwerp. Goedenavond.

DE VRIJE WIL

Goedenavond vrienden,

Wanneer de mens spreekt over de vrije wil, moet hij zich wel realiseren, dat deze wilsvrijheid aan vele beperkingen onderhevig is. Vanuit een zuiver stoffelijk standpunt geredeneerd ligt de vrijheid van wil voornamelijk in de betekenis die men persoonlijk aan het gebeuren toemeet, niet aan het gebeuren zelf.

Geestelijk gezien echter zal elke verandering van een waardering in de persoon ook de betekenis van de ondergane gebeurtenissen voor zijn verdere bestaan wijzigen. De vrije wil maakt het dus mogelijk op langere termijn eigen levensbaan en eigen levensdoel, ja, zelfs eigen levensduur aanmerkelijk te wijzigen. Toch zijn ook hier bepaalde grenzen aanwezig. Zij worden gevormd door stoffelijke en vaak ook stoffelijke maatschappelijke waarden. Wanneer wij zien, hoe de 12 grote oervormen, de 12 typen van mensen regeren op aarde en dus astrologisch gesproken een lotsbeïnvloeding en beduiding (bedoeling; Red.) bestaan vanaf het ogenblik van de geboorte, realiseren wij ons te meer, dat de mens ook door zichzelf begrensd wordt. Wij moeten dan ook bij het zoeken naar de vrije wil zeker niet alleen in de stof zijn.

In de eerste plaats is daar dan de kwestie van incarnatie. Indien een incarnatie alleen plaats zou vinden aan de hand van opgelegde waarden en waarderingen, dan zouden wij kunnen spreken van een gebondenheid. Maar een ieder heeft, volgens zijn bewustzijn een vrijheid van keuze. Het bewustzijn is wel degelijk een beperking. Maar binnen deze beperking zijn vaak 20 tot 30

verschillende mogelijkheden aanwezig. Slechts één van die mogelijkheden wordt gekozen. De gekozen mogelijkheid legt dan het patroon van erfelijke waarden vast, plus de beïnvloeding van buitenaf. Het resultaat is, dat een dergelijk mens op aarde gepreconditioneerd is voor bepaalde belevingen. Dit resulteert uit het vrij genomen besluit van de incarnatie. De beperkte vrije incarnatie. Wanneer deze mens leeft, kan hij ook steeds weer kiezen tussen twee waarden. Men realiseert zich dit meestal niet en beroept zich gaarne op voorbestemming om hierdoor te ontsnappen aan de noodzaak zichzelf waardig te tonen. Er zijn steeds twee mogelijkheden, de betere en de slechtere. Tussen deze beide beslist de mens steeds weer. Wanneer hij alles aan het goede offert, bereikt hij het absoluut goede, ook wanneer dit bereiken misschien stoffelijk meer onaangenaam is.

In dit absoluut goede bereikt hij een innerlijke harmonie, die voor hem stoffelijke verandering betekent en tevens betekenen kan een verlenging van levensduur, een vergroting van gezondheid, een intensifiëring van het gelukservaren. Hier heeft de mens een vrij en machtig wapen in handen, zelfs in deze zeer beperkte keuze. Hij kan hierdoor de wijze, waarop hij het leven voor zichzelf ondergaat, geheel bepalen.

Ik heb heel vaak horen beweren: ja, maar ik kan niet anders... . Mag ik erop wijzen, dat dit zelfde gezegd werd door de bewakers en beulen in de concentratiekampen. Maar dan zegt u niet: zij hadden gelijk. Dan zegt u: zij hadden liever zichzelf moeten laten doden dan een dergelijke onmenswaardige taak op zich te nemen. In een dergelijk geval stelt de mens zich dat als normaal voor, wat hij weigert voor zichzelf als mogelijkheid zelf te realiseren. Wanneer men bereid is te offeren voor zijn bewustzijn van goed, en kwaad tracht te vermijden ten koste van alles, desnoods zelfs zijn huidig bestaan, dan is de mens geheel vrij. Eerst wanneer de mens zich laat vangen door begeerten, zich laat leiden door misschien op zich niet eens zo heel belangrijke overwegingen, zich zo van het goede meer af laat voeren van het pad van het bewust goede naar het pad van angsten en begeren, wordt voor hem de gebondenheid steeds groter.

Mogen wij nu echter zeggen, dat er geheel geen vrije wil bestaat, omdat menigeen uit gemakzucht de mogelijkheden voor vrije wil niet gebruikt, dan wel om redenen van bezit, aanzien en dergelijke, weigert de vrije wil te realiseren in elk ogenblik van zijn bestaan? Er komt bv. een ogenblik, dat u kiezen moet tussen het spreken van de waarheid en de leugen. Maar kort daarna komt als gevolg van de tweede keuze, uzelf voor leugenaar te zetten en de waarheid te zeggen, of hernieuwd te liegen. Dit is echter geen gebondenheid van de wil. Het is een lafheid in uzelf. Hiermede wil ik maar opmerken, dat er dus wel degelijk een vrije wil bestaat, maar een vrije wil, die eerst dan gerealiseerd kan worden, wanneer de mens de moed heeft zich aan conventies te onttrekken, indien deze hem drijven tot hetgeen hij als kwaad ervaart. Wanneer de mens de moed heeft zijn ogenblikkelijk gemak en zijn ogenblikkelijke rijkdom ten offer te brengen aan de waarheid, zuiverheid, aan het goede en het recht, zoals hij dit in zichzelf erkent, is hij vrij, want de mens heeft een vrije wil volgens zijn bewustzijn.

Zijn verantwoording, kosmisch gezien, is in overeenstemming met dit bewustzijn. Binnen dit bewustzijn kan hij dus voor zich te allen tijde het voor hem volledig goede realiseren, zover hijzelf hiervoor aansprakelijk is. Meer is niet nodig om terecht over een vrijheid van wil te spreken. Wanneer u in staat bent u het goede te realiseren in deze beperking, dan mag later hetgeen u thans nog goed achtte, verkeerd heten volgens uw hernieuw bewustzijn. Maar u zult uzelf - tenzij u dwaas bent - zeker niet verwijten dat u vroeger niet wijzer was, zoals een volwassene uiteindelijk later ook niet vol berouw betreurt, dat hij vroeger als kind van 4 jaar nog niet zo goed en foutloos kon rekenen. In het nieuw bewustzijn leert men dan de nieuwe waarden enz. In het streven naar het goede zal de interpretatie, die men geeft aan goed en kwaad ongetwijfeld variëren. Wat meer is: het gehele wereldbeeld zal veranderen. Maar deze verandering is inherent aan het zelf gekozen streven. De mogelijkheden, die de wereld biedt, zijn evenzeer verknoopt en verbonden. Ook hier is de mens dus vrij.

Wie zo dwaas is om aan te nemen, dat zijn gehele leven en lot voorbestemd en verbonden zijn, neemt daarmee tevens aan, dat zijn leven nutteloos is, dat God een marionettespeler is en de wereld een uiting van een kosmische waanzin. Wie echter durft aanvaarden, dat hij een vrije wil en eigen verantwoordelijkheid heeft - al betreft dit alleen het eigen "Ik" - zal zich realiseren dat een voortdurende mogelijkheid tot grotere bewustwording en dus intenser beleven van het Al, de beloning van het streven in de vrije wil reeds in zich draagt; de bewuste realisatie van het Goddelijke. Wanneer men niet zover denkt en wij blijven alleen bij de materie, dan kunnen wij

vaststellen, dat ook hier een ieder vrijer is, dan hij voorgeeft te zijn. Indien de staat iets doet, wat u niet goed acht, dan kunt u zich verzetten. Daarmede zult u dan datgene doen, wat volgens u gerechtvaardigd is. U kunt zich daar natuurlijk ook bij neerleggen en zeggen: ik heb er eigenlijk niets mee te maken. Dan hebt u vrijelijk mee de verantwoording aanvaard wat anderen - de staat - hebben gedaan. U bent niet alleen schuldig door hetgeen u doet, maar ook door hetgeen u nalaat te doen. Het nalaten van de vrije wil te gebruiken is de grootste fout, de grootste zonde van de meeste mensen.

Is dit voldoende?

Vraag: Al is het onbevredigend, moeten wij toch niet op grond van proscopie, het juist uitkomen van voorspellingen, aannemen, dat het toch wel vast moet liggen, omdat het gezien kan worden?

Antwoord: Neemt u aan, dat de uitslagen van de voetbalwedstrijden vastliggen, omdat een aantal poolspelers deze vooruit juist weten te zeggen? Neen. Hier spreekt men van kansberekening. De doorsneeprognose is inderdaad een soort geestelijke kansrekening. Daarbij moet rekening gehouden worden met het volgende: de ontwikkeling van de mensheid als mensheid berust op het totaal van deze mensheid. Het totale streven zal altijd lager liggen en moeilijker te wijzigen zijn, dan het bewustzijn en streven van de eenling binnen de massa. De traagheid van de massa maakt het mogelijk redelijke prognosen voor ontwikkelingen te stellen, die aangaande politieke ontwikkelingen, inclusief oorlogen e.d. tot perioden van 100 à 150 jaar ook redelijk juist blijken. De zuivere maximum periode is eigenlijk 144 jaar. Voor persoonlijke ontwikkelingen kunnen goede prognosen ten hoogste 12 à 14 jaren vooruit lopen op het heden. De juiste maximum termijn hier is 14 jaar, 3 maanden en 9 dagen.

Deze perioden berusten op de voorkomende traagheidsverschijnselen. Met andere woorden, wat vandaag als wilsuïting ontstaat, wordt eerst, feitelijk na zoveel tijd mogelijk gerealiseerd. Rekening houdend met een aanvoelen van het karakter kunnen wij dus een prognose stellen, die op deze termijn nog redelijk juist is. Ga ik technische ontwikkelingen voorspellen of gebeurtenissen, waarbij niet slechts menselijke, maar ook andere krachten gemoeid zijn, dan kan ik de maximumperiode van vooruitzien uitbreiden voor politiek e.d. tot ongeveer 770 jaar. Voor zuiver technische ontwikkelingen en hun invloed op de beschaving ongeveer 2100 jaar, voor geestelijke ontwikkelingen ongeveer 2200 jaar. In al deze gevallen zal mijn prognose berusten op een kennen van waarden en is een afwijken van hetgeen voorspeld werd wel degelijk mogelijk.

Het is dan ook opvallend dat in de prognostiek, het bijna juist zijn, veel meer voorkomt dan het geheel juist zijn. Degenen, die prognosen geven, zelf dit verschijnsel kennende, dekken vaak dit verschijnsel door een opzettelijke vaagheid. Ik meen hiermee voldoende te hebben aangetoond, dat het individu hier vrij kan blijven, ook al kan de toekomst ongeveer voorspeld worden. Verder, wanneer al invloeden in de toekomst juist berekend kunnen worden, is het nog lang niet zeker, dat zij door een ieder gelijkelijk ondergaan zullen worden.

Voorbeeld: Proscopische droom. Oorlog. Iemand ziet zichzelf over een slagveld lopen. Oorlog wordt gerealiseerd door het drijven van de massa. Nu is de daaruit getrokken conclusie volgens de droom: ik zal soldaat zijn. In feite wordt zo iemand bv. oorlogsverslaggever. De voorspelling is niet helemaal juist. De eigen houding en beleving in het gebeuren "oorlog" is een geheel andere geworden.

Voorbeeld: Proskopische droom. Men loopt op een straat. Er komt een voertuig aanrazen, dat niet meer in de macht van de bestuurder is. Men wordt daardoor getroffen of een ander wordt daardoor getroffen. Realisatie: inderdaad dit voertuig aanwezig, doch men is in staat zichzelf, of de persoon, die zou verongelukken volgens de droom te redden, juist door de reeds in de droom gespannen realisatie waarin de dreiging tijdelijk van te voren aanvoeld werd. Ook de proscopische droom is meestal slechts gedeeltelijk juist.

Voorbeeld: Doden bezoeken. Iemand wordt bezocht door zijn vader die, naar het heet, op zee vergaan is. Later blijkt, dat hij op die datum een haven is binnengelopen. Eerst 5 dagen later vergaat inderdaad het schip. Een mogelijk vooruit beleven in tijd. Maar op het ogenblik, dat de droom plaats vond, had de vader nog aan wal kunnen blijven. Dus mogelijk één verandering aan te brengen in het proskopische beeld.

Men heeft echter de gewoonte alleen maar die dromen naar voren te brengen, die ook geheel uit kwamen. De andere dromen worden zonder meer als dromen, als nonsens, verworpen. Men heeft zich niet gerealiseerd, dat juist bij de laatste gevallen en vrije handeling een verandering in de waarden bracht, waardoor de proskopische droom slechts ten dele, of geheel niet meer

verwerkelijk werd. Dit is dan punt een. Ten tweede, de prognose gesteld aan de hand van een vergelijken tussen jaar- en geboortehoroscoop, mogelijkwijze nog aangevuld door een supersensitief aanvoelen van de persoonlijkheid. Hier wordt van vaak gesteld, dat de persoon dit en dat in de toekomst beleven zal. Het blijkt meestal, dat deze voorzegde belevingen wel ongeveer zo, maar niet helemaal zo optreden. Normale impuls bij de mens: dan zal de berekening en interpretatie van de horoscopist onjuist geweest zijn. Mogelijkheid is dat een wijziging van de innerlijke gesteldheid de beheersing van bepaalde in de horoskoop uitgedrukte waarden mogelijk heeft gemaakt, waardoor een verandering van waarden t.o.v. het totale gebeuren voor de persoon in kwestie het gevolg was. Ik meen dus, dat wij ook hier op grond van de mogelijkheid een prognose te stellen, die soms uitkomt, niet mogen gaan spreken over een gedetermineerd zijn van alle gebeuren op aarde.

Ik geef het medium nu vrij. Na de pauze kunt u de avond voortzetten met een andere spreker. Goedenavond.

GEHEIMEN VAN LEVEN EN DOOD ESOTERISCH BESCHOUWD

Goedenavond vrienden,

Zoals gebruikelijk gaan wij proberen nu een beetje aan esoterie te doen. Persoonlijk heb ik hier een voorkeur voor de oudere mystiek en de waarden, die er achter zitten. De oude mystici waren zeker geen domme jongens. Zij wisten heel goed, wat zij wilden bereiken en zochten op hun manier naar het geheim van het leven. Wanneer wij horen spreken over de steen der wijzen, of in een nog verder verleden over de mogelijkheid het oog van Shiva te vinden, dan begrijpen wij, dat zij hier in de eerste plaats zochten naar het geheim van leven en dood. Het geheim van leven en dood is ook vandaag de dag nog belangrijk voor de mensen. Ook u zult zich daarvoor zeker interesseren.

Wat is eigenlijk dan de dood? De mensen hebben er vaak over nagedacht, hebben er boeken over vol geschreven en hun meningen gebeiteld in de stenen, die op het ogenblik reeds half vergaan liggen begraven in de jungles van verschillende haast verloren continenten. "Dood", zo zeiden de eerste mystici, "is het werkelijke leven, want eerst wanneer de dood je bevrijdt van al wat de wereld voor je betekent, zul je kunnen begrijpen wat je bent. Dan kun je leren, hoe het werkelijke bestaan is". Vandaar dat zij vaak heel uitgebreide erediensten bevorderden die de goden vereerden die de dood vertegenwoordigden. Vandaar ook, dat de mysterieën altijd weer een symbolische dood inhielden. Ook dit laatste gebruik is tot vandaag de dag voort blijven bestaan. Heden zijn er ook nog bepaalde genootschappen, waar de mens in eenzaamheid moet mediteren over de dood, afgesloten van de wereld, om zo herboren te worden, te komen tot een aanvaarding van een nieuwe leer en een nieuw bewustzijn.

Ook andere symbolen worden hier wel gebruikt. Jezus liet zich dopen toen Hij Zijn openbaar leven begon. Ook dit doopsel was het symbool van het sterven van de mens Jezus, het teken van een vernieuwing. Ook dit vinden wij door alle eeuwen heen. Hoe denkt de mens over de dood in deze oude mysterieën? Misschien dat wij hier wel het best kunnen grijpen naar de commentaren op het boek Toth, die in zich wel de meest zuivere kennis bergen omtrent de werkelijke waarden van het leven. "Dood is leven". Daar staat geschreven:

"Wie op wil gaan tot de Goden, moet zichzelf verliezen. Wie zichzelf verliest zal sterven, wie sterft herleeft daardoor in de schoot der Goden".

Vertaal het maar eens in moderne woorden. Hoe dicht staat het dan nog bij ons eigen geloven en denken? Mens, indien je werkelijk geestelijke waarden wilt beleven, indien je werkelijk op wilt gaan in die grote en lichtende werelden waarin de werkelijke levenskracht zichtbaar en kenbaar wordt, dan moet je eerst vergeten, dat je mens bent; dan moet je als mens tenonder gaan, want het menselijke is beperkt.

De annotaties op het boek Toth dragen verder de bemerkings van een oude priester in zich:

"Wat velen leven noemen, is in werkelijkheid slechts een beperking van de kracht des levens. Van de eerste kreet der geboorte tot men in Anubis' hof moet rusten, zal men steeds weer banden aanvaarden. De banden van de gemeenschap, van de ouders, de wetten van het volk, waarvan Farao de goedertierende vader is. De banden zijn verplichtingen, die men op zich neemt tegenover anderen en verplichtingen, die men tegenover zichzelf scheidt. Toch zijn deze banden niet dwingend. Maar daarom vreest de mens, die leeft in de stof, zijn stoffelijk leven te verliezen. De mens, die leeft in de stof vreest, dat de pijn des levens hem zal overweldigen. Juist daardoor wordt hij gebannen uit de werkelijkheid des levens".

Ik kan hem daarin gelijk geven. Hoe kan een mens werkelijk leven, wanneer hij bang is om te sterven? Is dan niet elke minuut van het leven opnieuw een herinnering aan de dood? Kom je dan niet met elke stap dichterbij het onvermijdelijke einde, dat je vreest? Hoe kun je dan nog werkelijk leven? Hoe kun je dan aan die angst ontkomen en nog tijd vinden waardig te gaan tot God, zij het dan als een bedelaar, vragende om nog een weinig van het waardeloze leven, dat je al bezit? Degenen, die door begeerten en angsten aan het leven worden gebonden, zijn wel ongelukkig. Zij leven niet, maar sterven slechts voortdurend.

Het geheim van de dood vinden wij verder aardig uitgedrukt in een Brahmaanse leerschool. Onder meer wordt daar dit geleerd:

"Zij, die sterven, gaan op een lange reis. Om deze reis goed te aanvaarden en te volbrengen dient men ook met zich te nemen, wat noodzakelijk is in andere werelden. Voor andere werelden nu is kennis belangrijk.....".

Dat wisten de oude Egyptenaren ook wel. Vandaar de scarabee in plaats van het hart om antwoorden te geven, - waar men vreesde, dat het hart zelf zou versagen -, en dé waarheid te zeggen. Vandaar het dodenboek in de mummiewikkels. Allemaal, opdat de dode vooral zou weten, hoe zich in die andere werelden te gedragen. Eenvoudig gedacht misschien, maar toch wel een bewijs, dat men wist, dat je bepaalde bagage mee moet nemen, wanneer je sterft. Verder zeggen zij dan:

"Wie sterft in het sterven, vindt in de dood zijn angsten en begeerten beiden. Zo zal de mens gaan door hel en hemel. Maar gaande door hel en hemel zal hij daar uiteindelijk het leven vinden en zo terugkeren in het voortdurende sterven, dat leven heet".

Alweer hebben zij gelijk. Wanneer je bang bent voor veel dingen, die in en rond je leven, wanneer je voortdurend vlucht hiervoor, zowel als wanneer je voortdurend begeert naar dingen, die in de stof voor je bestaan hebben en die je steeds weer zoekt te vervullen als geest, wat blijft je dan anders over als het beleven van een onderwereld, van een hel?

Dan wordt voor de mens Osiris toch werkelijkheid, Osiris, het mooie Egyptisch symbool van de herlevende mens. Men heeft daarbij misschien er zo niet over nagedacht. Maar dat men de mens, die sterft "Osiris" noemt, is eigenlijk het bewijs, dat de Egyptenaar gelooft aan een hergeboorte. Hoe stelt hij zich immers de reis door het land van de duisternis voor? Eerst duisternis en slaap. Dan verschrikking en kwelling. Vlammen en vuur, demonen, die je aangrijzen, draken, en dan, ineens, Osiris, die door zijn begeren gedreven ontwaakt in de zonneboot en zich er voor opstelt. Een gebaar van zijn begeren ook naar bevrijding uit de onderwereld, een gebaar waarmee hij eindelijk de demonen bant en opgaat in een nieuw leven, een nieuwe dag. Ook dat leven gaat voorbij, zoals de tocht van de zon langs de hemel voorbij gaat. Osiris keert weer terug in de onderwereld. En wanneer hij niet wijzer geworden is, dan speelt zich weer hetzelfde af. Begeerte en angst brengen je steeds weer terug in de materie, omdat je niet ontvluchten kunt aan jezelf. Daarom moet je juist wel degelijk weten, wat voor bagage je nodig hebt, wanneer je sterft.

In het oude geschrift wordt het zo nuchter gezegd:

"Noodzakelijk voor hij, die sterft, is dit: onthechting van de stof, genegenheid die eeuwig is en een bewustzijn, dat nederigheid in zich draagt".

Dat is weer de Brahmaan, die hier spreekt. Hoe simpel wordt het ook hier weer gezegd en hoe juist is het weer: het geheim van de dood is gelegen in het aanvaarden van een leven na de dood. Een nederig aanvaarden. Bewustzijn heb je nodig, wil je kunnen aanvaarden. Maar het moet nederig zijn, want je mag jezelf niet opleggen aan die nieuwe wereld. Je mag niet zeggen: dit eis ik, maar je moet nederig vragen: wat is mijn weg? Dan alleen kom je verder. Ook moet je niet meer gehecht zijn aan de materie. Je moet je op je geestelijk pad niet steeds weer omwenden met een: maar dat had ik in de stof dan toch maar... . Niet meer zeggen: hoe goed was het een vrucht te eten, hoe goed was het een vrouw te kussen, hoe vrolijk was de wereld, wanneer de zon scheen... . Wie in dergelijke herinneringen zwelgt, kan immers de werkelijkheid van het geestelijke bestaan niet zien. Die gaat aan zijn herinneringen misschien ten onder en keert terug naar de wereld, waarvan hij droomt.

En dan: een liefde, die eeuwig is. Natuurlijk. Want is je liefde tijdelijk, dan breken er banden met de dood en blijft je het begeren, naar iets, wat je eigenlijk nu verloren hebt. Dan moet je weer terugkeren om het verlorene te zoeken. Is je liefde een band, die over alle grenzen heen reikt, is het een eenheid met een ander, die niet meer verbroken kan worden, hoe zou je dan nog terug willen keren. Want die liefde gaat overal met je. Het is nu geen band meer, die je terugtrekt. Integendeel! Het is een kracht geworden, die je voortstuwt en je in staat stelt, datgene, wat je liefhebt te verenigen met jezelf in je nieuw gevonden bewustzijn, in de schoonheid van je nieuw erkende wereld. Het is eigenlijk alles zo eenvoudig.

"Leven", zo zegt een oude Indiaan, "is de schaduw van het sterven". Daarmee wilde hij zeggen: Alles, wat je op de wereld doormaakt, is zo flets en zo flauw bij hetgeen je vindt, wanneer je in die andere wereld komt, dat heel dit leven eigenlijk maar een schaduw is, een schim. Waar kan alles in grotere schoonheid geboren worden en bloeien, dan in een wereld, waarin de zuivere gedachte regeert? Een wereld, waar alles harmonisch is, waar alles Licht is. Waar kan een zon zo fel schijnen en met zoveel vreugde verdragen worden als in de sferen, het geestelijke Licht dat je kern en wezen van alle dingen onthult? Waar kun je, durf je zo intens te leven als in een wereld, waarin geen tijd bestaat? Een wereld, waarin alle dingen mogelijk blijven en zijn.

Eigenlijk hebben die oude mystici gelijk. Wat u leven noemt, is niet veel meer dan de dood, doch wat u dood noemt, is de mogelijkheid om te leren leven. Dat heeft men op verschillende manieren willen uitbeelden, vooral waar menigeen deze waarheid verwerpt.

Een treffend voorbeeld is het volgende: - het betreft hier een samenspraak tussen een mens en een schim - Hij zat in de avond op een stenen bank en schouwde over het verduisterende landschap. Plots trilde lucht voor zijn ogen en hij zag een schim, gekleed in witte toga. Een ogenblik was hij stil, angstig en verbaasd. Toen gedreven door de kille rede, de nuchtere logika, die hij steeds beoefende, zei hij tot de schim; "Wie zijt gij?" De schim antwoordde; "Vóór gij hier leefdet, leefde ik hier. Vóór gij bouwdet, had ik reeds uw huis gebouwd". De man begreep hieruit, dat deze schim een van de vorige bezitters was van dit land, dat hij eerst kortelings verworven had. De nieuwsgierigheid deed hem het onredelijke van dit onderhoud voorbij zien en zo vroeg hij verder: "Wat keert gij dan terug, waar gij niet leeft?" De schim antwoordde: "Ik leef". Toen zei hij: "Maar gij zijt zo ijl, dat ik u nauw(elijks) zie en niet kan beroeren. Gij zijt als een nevel, voor een ogenblik gevormd door het spel van de wind. Hoe kunt gij dit leven noemen?" De schim antwoordde: "Gij zijt zo duister en vaag als een beeld, dat je ziet in de nacht; een vorm van vage lijnen niet ingevuld, omgrenzend ledig duister tegen een duistere achtergrond. Noemt gij dit leven?" Toen sprak de man: "Gij zijt een waanbeeld en als waanbeeld ban ik u". Doch de schim lachte en sprak: "Een waanbeeld noemt gij mij? Maar wat zijt gijzelf?" Toen vluchtte de man in het jonge (?) duister en is nooit teruggekeerd, want hij vreesde zelf een waanbeeld te zijn. Doch de schim zat neer op de stenen bank en schouwde over het duistere landschap.

Dit stamt uit een van de prestaties, die vaak geleverd werden gedurende de maaltijden in Griekenland. Maar het heeft diepere zin. Ik meen dan ook, dat de spreker hier geduid heeft op mysteriën, die sommigen van de aanliggenden reeds kenden. Want wanneer de schim de man hier duister en onwerkelijk noemt, stelt hij dit tegenover zijn eigen nevelachtigheid. Anders gezegd, zij zijn twee verschillende werelden. Mag ik voor jou dan misschien een nevel zijn, voor mij ben je zo duister, dat ik je haast niet kan herkennen.

De redelijke mens vlucht voor deze schim. Begrijpelijk, want de mens neemt niet graag aan dat er een leven na de dood bestaat, dat zonder directe en blijvende oplossing naast een voortbestaan, een voortstreven mogelijk maakt en een verder lijden. Een hemel of een hel, wil de

mens nog wel aanvaardden. Je hoopt op een eeuwig geluk. Word je dan eeuwig verworpen, nu ja, dan weet je tenminste, waar je verder aan toe bent. Maar de eeuwige twijfel aan het verdere lot en beleven, daar vlucht de mens voor. Liever heeft hij nog, dat de dood de werkelijke uitblussing is van alle leven, dan dat hij dit moet aanvaardden als een voortbestaan. Vandaar, dat de nuchtere mens wegvluchtend zijn landgoed achterlaat, al is het hem ook nog zo dierbaar. Het raadsel vraagt aanvaarding. Maar dan geeft de Steen der wijzen ook de oplossing: Leven en dood zijn twee kanten van hetzelfde. De steen der wijzen is ook de wetenschap, dat alles, wat je hier ziet als kracht en prestatie, ook op andere gebieden kracht en prestatie is. Kortom, dat er geen waarde bestaat, die ook niet elders geuit kan worden. Elke gedachte en elk bestaan kun je binden aan een doel en in een richting. Dat staat geschreven in een van de oude Vedanta (het ultieme weten; het einde van de Veda's):

"Leef mens, doch weet, dat uw leven uw leven bepaalt. Wanneer de pijlenregen daalt en gij sterft, gij zult herrijzen, als held herboren, sterker, machtiger dan tevoren zult gij voortgaan op het veld".

Het gaat over een slagveld en er wordt over strijd gesproken. Dat is symbolisch. Wanneer een mens leeft met een bepaald doel en hij wordt daardoor vernietigd in dit bestaan, dan heeft hij door zijn streven alleen reeds zoveel krachten opgebouwd dat hij herrijst, sterker en beter, in een betere wereld, in een betere toestand. In de commentaren op het boek Toth staat geschreven:

"Hij, die de sleutel des levens kent, spreekt niet met de rechters, doch gaat tot de Wereld der Goden. Ziet, hij zal gezeten zijn in het hoogste Licht en de hoogste Kracht. Osiris zelf zal hem zijn hulde brengen en Horus zal rusten op zijn schouder".

Wie de sleutel des levens kent, wie de krachten van zijn eigen bestaan beheerst, wie meester is over zijn eigen leven en streven, wie het weet om te zetten in geestelijke krachten, in geestelijk kapitaal, die staat niet meer voor rechters. Die komt niet meer als de nederige, aarzelende ziel en vraagt om het oordeel. Hij is de gelijke, neen, meer dan de rechters; in zich dragende de vlam van het leven, vernietigt hij Rechters en Hal van herinneringen. Meester is hij over meer dan het gerechtshof. Voor hem niet de goedertierendheid van Maat, of de gestrengheid en de aanklacht van begeleidende Goden. Voor hem, de vrijheid. Een vrijheid, die uitgaat boven alle voorstelbare geestelijke krachten. Zó hoog, dat Osiris, de Herrijzende, de Offeraar, - ik zou haast zeggen - de Christusfiguur in Egyptische beschaving, zelf zal komen om hem te huldigen. Wie het leven kent en zichzelf kent is één met God. Dat zijn de achtergronden.

Een van de ingewijden heeft in zijn Eleusinische herinneringen (van de Mysteriën van Eleusis) gezegd: het is gemakkelijk de weg te weten, maar zó zwaar de weg te gaan. Wat je in anderen herkent, ken je in jezelf niet. Wat je weet in de wereld, weiger je in jezelf te verwerkelijken. Zo is elk herkennen een voortdurende strijd om ook in jezelf waar te maken, wat je buiten jezelf al kent. Kijk naar de wereld van vandaag. Zij spreekt over naasteliefde, beheersing en onthechting, naargelang de godsdienst die zij aanhangt. Maar de naasteliefde verwacht men van de naaste en geeft ze zelf maar al te weinig. De beheersing meent men anderen op te mogen leggen, doch zelf is men onbeheerst. Onthechting stelt men als eis, en in de onthechting, die men predikt, klampt men zich vast aan de daardoor verworven bezittingen. Dat is de waarheid op deze wereld. Juist daardoor is het zo moeilijk om in jezelf de Steen der wijzen geboren te doen worden. Daarom moet men alle elementen, die in zich weer werelden zijn, kunnen bereiken. Daarom moet uit Vuur de Lucht geboren worden en uit de Lucht het Water en daarom uit Lucht en Water de Aarde geboren worden. Daarom moeten Witte en Rode Leeuw samengaan. Daarom moet de Draak geketend worden, want het rijk van de materie moet overwonnen zijn voor men op kan gaan. Keer na keer moet je nieuwe werelden overwinnen, niet buiten je, maar in jezelf. In u is de waarheid verborgen. Daarom - dit kan ik tot iedere mens en tot elke geest zeggen -: u bent het mysterie. Al het andere is maar een weg om tot uzelf te komen. De weg ligt niet in wetenschap, maar in de Wijsheid, in een begrip voor jezelf en de Kracht, die je vergaart om zelf te zijn, wat je kunt zijn: een directe uiting van het Goddelijk Bewustzijn ergens in de Schepping. Dan ben je niet meer een waanbeeld, een schaduw onder schaduwen, dolend in een wereld, die wordt veroverd, terwijl je jezelf verliest.

Zo, vrienden, is mijn beschouwing voor heden. Ik kan misschien niet de gevatte wijsheid van het Oosten imiteren, maar ik kan u wel proberen iets van mijn eigen geloof te geven. Geloof mij, de weg naar de bewustwording begint met de daad. Het is de daad, die steeds weer de bevestiging moet zijn van het gewonnen bewustzijn, vooraleer u geestelijk ook maar een schrede verder kunt komen. Maar wie altijd de gedachte door de daad laat volgen, zo uitdrukkende zijn beste bewustzijn, zijn ware wezen, die zal uiteindelijk de ontsleuteling kunnen bereiken van alle geheimen en mysterieën; die zal in zich de waarheid vinden die in hem bestaat en zo uit zichzelf de Waarheid erkennen die de Kosmos is.

Voor deze avond wil ik het hierbij laten.

Goedenavond.